

سرمد علی غفر

۱۳۰۷

پنجشنبه کو نایب نشرو اولونوفتی و از بی هفتۀ لک غفر

بدل اشترا

برسنه لکی (پوسته اجرتیله برابر) ۵۰۰ غروش
آلتی آیلقی " " " ۳۰ غروش

نسخه سی ۱ غروشه
Le N° 1 Piastre

اداره خانه و مطبعه سی:
استانبولده باب عالی جاده سنده محل مخصوصدر
درج ایدلمین اوراق اعاده اولنماز

بر غزته کچجه یار اقلرینی چو یروب باغچوانلغه، باغچیلغه،
چچک یتیشدیرمکه دأر بر مقاله آراد واکر تصادف
ایدرسم دفعماله کوزدن کچیرهک همان تعلیقانه بلشاردم .
بکن کون رساله مو قوتلرک برنده (باغچه مراقیلرینه
مژده) سرلوحهسی کوزمه ایلیشیدی . اوقودم، شفتالو
آغاجلرینک چورومه مسچون بر طاقم اصوللر بیان
ایدیلوردی . فقط نه یالان سولهیم ، - حسب المسلك -
علم نباتات و گیاهی و قوغم اولدینی حالده ینه تعریفاندن برشی
آکلایه مادم ! محرر مقاله شفتالو آغاجلرینک قورویوب
خراب اولماسی بو آغاجک اورا قنده «بر ماده سیه» بولندیغه
[!] واورا قک خزائده دوکولوب طوبراغه قاریشماله کوک
طرفندن نباتک زهرلندیکنه عطف ایدیلوردی . عجا بوماده
سیه نه در ؟ شفتالونک منسوب اولدینی «لوزیه فصیله سی»
نباتاندن اکزئنده - آجی بادمک بزورنده ، طافلانک
یاراقلرنده - «حامض کیانوس ماء» وین الناس آجی بادم
روخی دینیلن زهرلی بر ماده بولندیغی بیلورسمده
شفتالونک اورا قنده ، همه آغاجی زهرلایه چک قدر
بوزهرک بولندیغی ایشتمش ، هیچ برکتانده اوقومامشدم !
حقیقه یوق دکل ، وار اما شفتالونک چچکلرنده یک جزئی
اوله رق ، چکر دکلرنده ده ا زیاده عرض ایدیکم زهر
واردر .

فرض ایدم که اورا قنده ده اچوق بولنش اولسون ،
بونلرک دوکولوب طوبراغه قارشماله نباتک تسم ایدمک
خراب اولماسی ایجاب ایتمز . فرض ایدمکه سیه مالک
طافلان یار اقلرینی آغاجک کوکنه ییغوب طوبراقله
اورتسهک اضحلال علامتی کوردمیز . چونکه رطوبت
وحرارتک یاردیمیله ماده سیه مذکور بالکییا استحاله
ایدوب اجسام سائریه منقلب اولور . ولوکه سم حالده
نبات ایدوب قالسین ، آتاج ینه متأثر اولماز ؛ چونکه
کوکلرک امتصاصی بر قانونه تابعدر ، یعنی مواد مضره
اصلا جذب ومص ایتمیوب دائماً مفید و لزوملوری جلب
ایله ینه لورنه کچیرلر . بوقانون طبیعی مشاهیر طبعیوندن
(قاندول) بالتجربه اثبات ایله مشدر .

متصرفلغه قدر ارتقا ایش و اخیراً تقاعدی اجرا اولنشکن
موش متصرفلغه تعیین و کفسرلکی جهتیله بکن سنه
مأموریتی - دفعه ثانیه اولوق اوزره - مار دین متصرفلغه
تحويل بولمیش ایدی .
بو ذات محترم مدت عمرینی اصلا بوش کچیره یهرک
وظائف معینه مأموریتی ایضا ایشدکن صوکره قالان
زمانلرینی - الک چوق - تاریخ و ادبیاته متعلق مؤلفات
مقبوله تبع و مطالعه سیله ، بعضاً تالیف و ترجمه ایله اصرار
ایدردی . سعید پاشایه مخصوص فضائلدن بری ده مسلک
قدماده پرور شیاب اولمش بر ذات اولدینی حالده فکری یک
مقیط و بر انسان ایچون معین بر دور تحصیل وتعلم
اولمادیغه قانع بولندیغندن سن وحالتک مساعدده سزلیکنه
باقایه رق فنون جدیدده دن دخی استحصال معلوماته چالیشماسی
ایدی . حتی محرر عاجز ۹۸ و ۹۹ تاریخلرنده دیار بکر معارف
مدیریتده بولندیغ زمان علوم ریاضیده بهره تام ایشاندن
اولان معارف مفتشکک معاوتیله بر ایکی فلردکی تبعاتی
اکال ایش اولدینی کبی اخیراً استانبولده بولندیغی ایکی
سنه مدتی ، بر طرفندن (مرآت العرب) نامنده کی تاریخ
عمومینک تالیفه ، بر طرفندن ده فرانسر لسانی تحصیله
صرف ایشمدر .

حاصلی ، مرحوم ، زمانلرک ابن سیناسی اطلاقه
شایان بر مرد کامل ایدی . ذکر اولان تاریخندن باشقه
مطبوع اوله رق بر دیوانچه اشعاریله «سانحات العرب»
طرزنده بر (نخه الامثال) ی ، احوال روحه دأر (بصرت
الانسان) ی ، (مرآت صحت) استنبه حفظ صحت متعلق
وبر ذات ایله مشترک کوزل بر آری ، علم بلاغه دأر
(میزان الادب) نامنده غایت مکمل بر تالیفی واردر .

رشد

اورا قونک گانیدی

درق

نباتات یتیشدیرمکه یک زیاده هوسلی اولدیغندن
مباحث طبیعییه و نباتیه مطالعه سی چوق سومرم . اله

اولوب (مالز)، (عرب) و (چین) لی ابله برقاچ یوز اوروپالیدن مر کبدر. محلاتک اکثری نهر لړک کنسارنده اون کیلو متروندن زیاده مسافیه قدر امتداد ایدر. حکومت قوناغیه (بن تانغ) دن باشقه یالکر شهرک جامی کارکیر اوله رقی انشا ایدلشدرکه دوران ایدن شایعانه کوره طاشلری حجاج واسطه سیله مکّه مکر مدن کتیرلش ایش. شهرک یالکر چینلیره مخصوص محله سنک ابنه سی متین اولوب عربلرله (مالز) لر صویه چاپلش قازیقئر اوزرینه آغاج وبامودن انشا ایدلش خانه لرده اقامت ایدر.

اغستوسک ۲۰ نجی کونی حرکت ایدن واپوره راکا (مونه سی) نهرنی صموده باشلادم. آتی ساعت کیتدکن صوکره الک بویک تابی اولان (له مالانغ) ایرماغه کیرمک ایچون جنوب غربی جهته تبدیل استقامت ایتدک. اغستوسک ۲۵ نجی کونی واپورک اودون آلمق ایچون توقه مجبور اولاسندن استفاده ایدره هندستان جوزی آغاجلریله محاط غایت کوزل برکوی کردمکه بوراده قیزلر عالمه لربنک برر قاصه سی مقامندره؛ چونکه اولانجه تروتلری قیزلرک اوموزلربنه قدر قولربنه طابقدرلی بیلازکلردن عبارتدر. قیزلر کلین اولنجه بو بیلازکلرده اوده قالان قیزه انتقال ایدر. قادیسزک ملبوساتی پک سنده، پک خفیفدر. ارککلرک البسه سیله صارقلری نسبة اغیر جهر.

اغستوسک ۲۸ نجی کونی (پالمانغ) دن ۱۸۶ میل مسافده کان (موآری - نینم) دینلن محله واردمکه بوندن صوکره نهر سیر سفاسنه غیر مساعد و بنا علیه ماشیا سیاحت مجبوری اولدیفندن ایکی کون قدر تدارکات واستحضار اله کیردم.

اغستوسک ۳۰ نجی کونی ده ساعت ۶ ده بورادن کاروانله حرکت وایلولاک ۷ نجی کونی قبل الظهر ساعت ۷ ده (پاسوما) یایلاسنده کان (دمبو) وولقانه واصل اولدم. بو اراضی (اولو) طائفه سی طرفندن مسکوندرکه مالزله بکیر ایه لرده دین اسلامی قبول ایتمه مشرلدر. آرازیسه کیرمکه موفق اولدقدن صوکره انسان حقنده

محرر مقاله بو محذوری ازاله ایچون شفتالو آغاجی دیکله جک محله ابتدا (طوموز طرناغی) دیکله سنی توصیه ایدیسور. حال بوکه طوموز طرناغنک نه اولدیفنی ونمایش کوره جکی ایضاح ایتمش. (دیکمک) مصدرینه باقیلیرسه برنات اوله جنی آلاشیله تیکده ایه سده شمده به قدر کشف اولنان اجناس وفصیلات نباتیه آراسنده بونامک مذکور اولماسی مسئله نی مجهول براقده در. بو، صاقین (قاطر طرناغی) نباتدن کنایه اولماسون؟ نه ایه، اصل شفتالو آغاجک قوروماعنه سبب بویه بر ماده سیه دکل، بلکه غناب، آوا، زردالو و سار اشجارده اولدیفنی کی قوردلرک هجومیه داللرک وسافک خراب اولماسیدر.

والحاصل، مقاله نک زمینی کاملاً مغایر حقیقت و محتاج تفسیر و توضیح اولدیفنی جهته بانجه مراقیلربنک نافله بره کلفته کروب اوغراشاملربچون شو سطرلری یازوب کوندرم. محترم غزته کړک برکوشه صقیقتدیر لمانسی استرحام ایلرم، اقدم.

بانجه مراقیلی

بردوتور

سیاحتنامه

موسیر (قاله) ک سیامی

صوماطرا

(سنگاپور) ایله اسکی (پالمانغ) حکومتک مرکز ی اولان پالمانغ بلده سی آراسنده کی مسافه برکون، برکجهده قطع و طی اولنورکه اکثری مجهول اولان آطه لړک کترتی حسبیه قاره هان یالکر بر قاچ ساعتدن ماعدا کوزدن غائب اولماز. صاحبین حرکت ایتک مناسبیتیه ایرته سی کونی علی الصباح (کوآلا - سونسانغ) بلده سنه واصل اولدم. بو بلده (پالمانغ) ک الک بویک نهری اولان (مونه سی) نک منصبنددر. برقاچ ساعت نهرک منبعه طوغرو کیتدکن صوکره صواقلری قانال حاله افراغ ایدلش اولان مقر حکومتیه واردق، که شمده فلنک مأمورینک مقریدر. سکنه سی ۶۰،۰۰۰ نفوسه بالغ